

દશવન.

અર્થાત્ક્રમક પ્રકાશક:

શ્રીયુત રેવાશંકર નાગેશ્વર અધ્યાપક.

ઉત્પાદક ભગુપુર કપિનિવાસ આશ્રમ.

ભરૂચ.

મંદિત ૧૬ પ.

પ્રત ૧૦૦૦.

(૧)

(૨)

અપાટી પ્રાણિમા

આગતિ ૧ લી.

અમદાવાદ-પા. હાથમંડ ન્યુનિલી પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં,
પરીખ દેવીનાસ જગનલાલે છાપ્યું

કીંમત ૦ ૧-૦.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૭૭૬ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ગ્રંથ

વિષય ૬ - ૧૪

રાગ લીમપલાસ.

ગુર્જરભુમિ નર્મદા તીરે ભૃગુપુર આશ્રમ આજે
વિજયના જસ ડંકા વાગે
ભાગ્યશાળી નરવર જાગે-ગુર્જરભુમિ.
પ્રાણિ મુહુર્તમાં સ્વર્ગભુવન સમ વેદધ્વની ગાજે
સ્નાન ધ્યાન સંધ્યા તપ અર્ચન પ્રજ્ઞચારી રાજે
કામધેનુ આશ્રમ લાગે
ભારતીનું ભાવી ભાષ્ય-ગુર્જરભુમિ.
વ્યોમ ધરાજળ તેજ સમીર તન એક સમુદ્ર લાગે
વેદશાસ્ત્ર સંપન્ન સનાતન ધર્મ વીરો જાગે
દેવ ગાન્ધર્વ ગાન રાગે
દિવ્ય ભારત મંગળ માગે-ગુર્જરભુમિ.
અધિકાર અજ્ઞાન નસાડી જ્ઞાન જ્યોતિ જાગે
આત્મ બળે અનુપમ શિક્ષણથી નાદપ્રજ્ઞ જાગે
પડ્મીપુ જીવ લઈ લાગે
આત્મ જ્યોતિ ઝળહળ જાગે-ગુર્જરભુમિ.

રાગ માલકોશ.

ગોપીજન વલ્લભ ગિરધારી, મોરલીધર માધવ મોરારી.
પરદુઃખભંજન પરહિતકારી ભગવંત ભજો ભવભયહારી.
કરુણાસાગર કરલે ધારી જય જય બોલો સહુ નરનારી.

રાગ ભીમપલાસ.

પરમારથમાં પગલાં ભરજે

નિજ જીવનમાં કંઈ આચરજે—પરમારથમાં

તનમનધનથી સત્કર્મ કરીને

ધ્યાન પ્રભુનું તું ધરજે—પરમારથમાં.

સત્ય ક્ષમાના મંત્ર પઢી

સંતોષ દયા ધારણ કરજે

ન્યાય નિતિ નૌકા નિજતનથી

તું ભવસાગરને તરજે—પરમારથમાં.

દાન દિશા દિલથી બદલી

સદ્વિદ્યા દાન સદા કરજે

કાંઈ દીન જનોનાં દુઃખ હરજે

ને પ્રહસ્ય પાલન કરજે—પરમારથમાં.

ભજનની ધૂન

ભજ ગોવિંદં, ભજગોવિંદં,

ભજગોવિંદં ભજ મૂઠ મતે.

પરમાત્મને નમઃ હરિઃ ૐ તત્સત્ (૨)

અંધા અતિ વિષયના ગંદા ગમાર ગળવત્

અંકુશ હાથ લાગ્યું હરિઃ ૐ તત્સત્ —પરમાત્મને

ધર્મ ધરા ધૂળે ને નામ માત્ર નશવત્

છે જ્ઞાન દાન સાચું હરિઃ ૐ તત્સત્ —પરમાત્મને

ગુરુ ગમેથી જાણ્યું જણાય જગત જળવત્

નૌકા તણું સુકાની હરિઃ ૐ તત્સત્ —પરમાત્મને

જયા જવાની જરમાં જન કંઈ જણાય જડવત્

આંખો ઉઘાડી જેતાં હરિઃ ૐ તત્સત્ —પરમાત્મને

વર્ણાશ્રમે વિચારો તો એક એ પરમ સત્

છે બ્રહ્મચર્ય સાચું હરિઃ ૐ તત્સત્ —પરમાત્મને

ભજન ધુન.

રઘુપતિ રામ રામ રામ સમરો સુંદીર શ્રી ધનશ્યામ,

તજીને કામ દામ ધામ સમરો અંતરના આરામ.

રામનામ ભવસાગર તારણુ મોક્ષ ગતિનું ધામ,

વેદ શાસ્ત્રનો સાર સમજતાં માન તજી સૌ કામ.

રાગ—વાગીશ્વરી-ગઝલ.

ચહેા ઉદ્ધાર ભારતનો સુતા શું સોડ તાણીને
 ઉઠો જગો જુઓ ઝબકી તમારો ધર્મ જાણીને.
 દિશા શિક્ષણ તણી બદલી બનાવો દેવ બાળકને
 નિતિ સદ્ધર્મ શિક્ષણમાં તમારો ધર્મ જાણીને —ચહેા
 નિશાળો નામની રહી ગઈ કાલેજેમાં કયું શું જઈ
 બનાવો બ્રહ્મચારીઓ તમારો ધર્મ જાણીને —ચહેા
 થયા મેટ્રીક બીએ એમ એ શરીર જ્યાં હાડ પીંજરીયાં
 જુઓ શિક્ષણ કયું સાચું તમારો ધર્મ જાણીને —ચહેા
 પડયા પાછા બધીવાતે જુઓ શા હાલ હિંદુના
 ઉઘાડી આંખ સમજી દ્યો તમારો ધર્મ જાણીને —ચહેા
 સુધારો માર્ગ બગડેલો હજી છે હાથમાં બાજી
 ઋષિ આશ્રમ મૂકો સંતાન તમારો ધર્મ જાણીને —ચહેા

ભજનની ધુન

ગોપાળ ગોપીનાથ શ્રી ગોવિંદ બોલજો.
 ગિરધારી ગર્વહારિ શ્રી ગોવિંદ બોલજો.
 વાસના વિસારી વૈરાગ્યને વધારી.
 કુડાં તજી સૌ કાજ શ્રી ગોવિંદ બોલજો.

ઉંહું

જનમી જગતમાં આજ રૂવે છે કાલકરારો કર્યા તે ઉંહું
 ખેલત ખોયું ખાલપણું સહુ હરિ ભજે તો કહે કે ઉંહું
 સ્વાર્થ અને પરમાર્થના માર્ગો પૂછ્યું કે એમાં ગમે શું તમને
 સ્વાર્થ તજી પરમાર્થ સાધીને હરિ ભજેતો કહે કે ઉંહું
 અજ્ઞાનીને જ્ઞાની હઠીલા વાદવિવાદે ચઢ્યા રસીલા
 સમજાવી જ્ઞાનીએ કહ્યું કે હરિ ભજે તો કહે કે ઉંહું
 જર જેખનને જાયાને જોરે કાયાનું દેવળ કાળું કર્યું
 વેદ પુરાણો કહે પોકારી હરિ ભજે તો કહે કે ઉંહું
 વૃદ્ધ વયે વસમી વાટો વળી પુત્ર કલને પડ્યો ફસાઇ
 જ્ઞાન વિરાગનો સંગ સજીને હરિ ભજે તો કહે કે ઉંહું
 દાન દિશા બદલીને તમારી રૂઢીની બેડીને તોડી નાંખો
 અક્ષયારી બળવીર બનાવી હરિભજે તો કહે કે ઉંહું

રાગ કાલિંગટો

મોરલી ધર મુકુંદ મોરારી ગિરીવર નટવર ગિરધારી
 સાંવરી સુરત પ્યારી બીજયંતી ગલેધારી મુરતી નિહાળી.
 ભાન ભુલી બીજનારી હુંતો વળીવળી બહં બલીહારી—મોરલીધર
 મયુર મુકુટધારી પિતાંબર અતિભારી કાનનકુંડલધારી
 છબી મનોહારી જોઇ જોઇ ગઇ શુધ બુધ મારી —મોરલીધર

રાગ ભૈરવી-દાદરૌ.

દિવ્ય જ્યોત જાગી તમ જ્યોતિને જગાડજો
 ભક્તિ ભાવ ધારી તમ ભક્તને જગાડજો.
 દેહભૂત માંહી દેવ રૂપને મનાવજો
 તેજમાંહી તત્ત્વ ખની તેજમાં સમાવજો.
 આત્મ તત્ત્વ જાગી તમ આત્મને જણાવજો -દિવ્ય
 ધન પ્રવાહી વાયુમાં રૂપાંતરે નિહાળજો
 શુન્યમાંહી શબ્દ ખની શુન્યમાં વસાવજો
 અલક્ષ લક્ષ લાગ્યું સુલક્ષીને લગાડજો -દિવ્ય
 બીજથી બનાવી દેહ બીજમાં ફળાવજો
 બ્રહ્મરૂપમાંહી બ્રહ્મનાદને ગળાવજો
 નરદેહને દીપાવી તમ ધર્મને દીપાવજો -દિવ્ય
 વેદ અહં બ્રહ્મ અસ્મિ તત્ત્વમસિ માનજો
 સર્વ બ્રહ્મ ખલવિદં સમૂહમાં સ્વીકારજો
 મૂર્તિ એક માની નરનારને મનાવજો -દિવ્ય

રાગ ખમાચ-દાદરૌ.

ગોવિંદ ગોપાળ ગોપીનાથ ગિરિરાજરે
 ગર્વહારી ગદાધારી ગરીબના નિવાજરે.

શિક્ષણના સિદ્ધાંત સુધારો સમાજને સમજાવી
 કલ્પવૃક્ષ સમ છોડ તનુજને શીદ નાખો કરમાવી
 “મા, ભુ, પા,, ને બદલે ભણતા ” મા, આ, પા,, મલકાવી
 ધુપ થાંતા જ્યાં ધુમ્રપાનના શોળાને શરમાવી
 વિનય નિતિને છેક ભુલીને, આત્મ પ્રશંસા મંત્ર બહીને.
 ભોળાને ભરમાવી એ....શિક્ષણના.

નવિન નિશાળો નવિન શિક્ષકો નવિન ચોપડી આવી
 વિદ્યાદાનની વિચિત્ર વાતો નવિન વર્ષમાં લાવી
 કંઈક સુધારા ફીમાં કરીને પેઢી શરાફી હાથ ધરીને
 પોષકને પ્રજાળાવી એ....શિક્ષણના

વાડી ગાડીને દા'ડી ગઈ તોએ પણ અક્કલ નાવી
 પરિણામે પરતંત્ર બની પામરતા સૌમાં આવી
 જગી જુઓ સળગે દાવાનંજ આર વાગતાં બાકી રહી પળ
 બાજુ જુઓ પલટાવી એ....શિક્ષણના.

રામ ભિમપલાસ અગર ભેરવી.

યદા યદાહિ ધર્મસ્ય ગ્લાનિ ભવતિ ભારત
 અભ્યુત્થાનમ ધર્મસ્ય તદાત્માનં સ્તજમ્બહ
 પરિત્રાણાય સાધુતાં વિનાશાય ચ દુષ્કૃતાં
 ધર્મ સંસ્થાપનાર્થાય સંભવામિ યુગે યુગે.

મફત શિક્ષણ.

મફત શિક્ષણ.

ગુજરાતનું આદર્શ આશ્રમ.

ઋષિનિવાસ—ભરૂચ.

હિંદુ પ્રજાને સંદેશો—તમારાં બહાલાં બાળકોનું હિત ઇચ્છતા હોતો આશ્રમીય શિક્ષણ આપવા ચુકતા નહીં.

ઋષિનિવાસમાં—ધાર્મિક, નૈતિક અને વ્યવહારિક શિક્ષણ અપાય છે.

ઋષિનિવાસમાં—જમાનાને જરૂરનાં હુન્નર ઉદ્યોગોનું શિક્ષણ અપાય છે.

ઋષિનિવાસમાં—વ્યાયામની બુદ્ધ બુદ્ધ પ્રકારની તાલીમ આપી નિડર અને નિર્ભય બનાવી શકાય છે.

ઋષિનિવાસમાં—સંસ્કૃત, ગુજરાતી, અંગ્રેજી અને હિંદી ભાષાના જ્ઞાન સાથે ચારિત્ર્ય ધડાય છે.

સરકારી અને ખાનગી સ્કુલોમાં ફી વધતી જાય છે અને ભણનારાઓની નજર નોકરી તરફ જ હોય છે એવા સમયમાં આશ્રમમાં ધર્મ, નિતિ, હુન્નર ઉદ્યોગ વ્યાયામ અને સંગીત આદિનું મફત મળતું સુંદર શિક્ષણ શા માટે ગુમાવો છો ?

વધુ માહિતી માટે લખો—તાર અને પત્રવ્યવહાર માટે શરનામું.

મંત્રીજી—ઋષિનિવાસ—ભરૂચ.

હરિશ્ચીર્તનકાર રેવાશંકર નાગેશ્વર અધ્યાપકનાં લખેલાં હિંદુસમાજને ઉપયોગી ધરમાં રાખવા લાયક સચિત્ર પુસ્તકો.

રૂ. આ. પા.

કેસરી ભાગ ૧ લો. આવૃત્તિ ત્રીજી	....	....	૨-૦-૦
કેસરી ભાગ ૨ જો, , , ત્રીજી	....	....	૨-૦-૦
સુધરેલો સંસાર. ભાગ ૧ લો.	....	....	૨-૦-૦
મોક્ષમંદિર. ભાગ ૧ લો.....	....	....	૨-૦-૦
સ્વર્ગનો સાથી. આ ત્રીજી.	....	....	૨-૦-૦
શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા. ગુજરાતી.	....	....	૨-૦-૦
ભારતભક્ષક રાક્ષસ. આ. ત્રીજી.....	....	....	૦-૬-૦
સ્વરાજ સિદ્ધિ. આ ચોથી.	....	....	૦-૬-૦
જ્ઞાતિસમાજ-સ્વરાજ્ય. આ. ત્રીજી.	....	....	૦-૬-૦
ભજનમાલા. આ. બીજી	....	....	૦-૩-૦
ઉપદેશ મંજરી. આ. ત્રીજી	....	....	૦-૩-૦
ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૩ જો,	....	....	૦-૩-૦
ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૨ જો.	....	....	૦-૨-૦
ભજનામૃત. આ. સાતમી ...	....	....	૦-૨-૦
ભજનામૃત. ભાગ ૨ જો.....	....	....	૦-૨-૦
વિવાહ વિચાર. આ. ત્રીજી	....	....	૦-૨-૦
માંસભક્ષી મહાત્મા. આ. ત્રીજી	....	....	૦-૨-૦
મનાતનધર્મનો ઘંટ.	...	....	૦-૨-૦
શુક-રક્ષા સંવાદ. આ. બીજી	....	....	૦-૨-૦
ઉપદેશ માતા આ. ત્રીજી.	....	....	૦-૧-૦
વૈશ્ય સંઘ્યા. આ. બીજી....	....	....	૦-૨-૦
જીવન	....	....	૦-૧-૦

તા. કઃ- ઉપરનાં પુસ્તકો મેળાવડાઓમાં, રક્ષામાં અને પ્રાત્રમાં વહેંચવા સામટાં લેનારને ખાત્રી કિમતે મળશે.

મળાવડા ઉદ્દેશ્ય:- સમાજ સેવા કાર્યાલય. ભરૂચ.

પંડિત નારાયણ મૂળજી પુસ્તકાલય

કાલ્યાણદેવીગાંડ, ઝવેરચાજ મુંબઈ-૨

